

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Иванка Тодорова Банкова,
професионално направление 3.7 „Администрация и управление“

на

дисертационен труд на тема:

„Повишаване на конкурентоспособността на веригата на доставките на българските предприятия чрез използване на блокчейн технологията”

автор: Русен Желев Гигов

научен ръководител: проф. д-р Иван Тенев Димитров

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
по професионално направление 3.7 „Администрация и управление”,

докторска програма:

„Организация и управление на производство /индустрията/”,

Настоящото Становище е изготвено на основание решение на научно жури, определено със Заповед на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас № УД-165/ 06.07.2023 г. за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Русен Желев Гигов. Докторантът е депозирал всички изискуеми документи от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас. Кандидатът е представил дисертационен труд, автореферат, справка с приноси и публикации по темата на изследването. Докторантът е доказал, че притежава изискваните по чл. 36 (3) от ЗРАСРБ задълбочени теоретични знания по научната специалност и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

1. Оценка на съдържанието на дисертационния труд:

Представения за рецензиране дисертационен труд е посветен на безспорно дисертационна тема, чиято актуалност се определя от факта, че с навлизащите високи технологии, блокчейн и изкуствен интелект в регулярните стопански процеси и по-специално във веригите за доставки, провокират дискусия изследване и анализ на предимствата и особеностите на блокчейн технологията за повишаване на конкурентоспособността и оптимизацията на стойностните вериги на предприятията в България. В резултат на проучването е изведен потенциала от използване на технологията, особено за повишаване разпознаемостта на дигитално адаптивните компании като потенциални партньори, както и за отчитане на възможните рискове и заплахи. Предложена е работна рамка на идеята за приложение на блокчейн софтуерни приложения, ролята на която е да бъде отправна точка при бъдещи въвеждания на високи технологии, с оглед постигане на висока добавена стойност във веригите за доставки на предприятията.

Дисертационният труд е в обем от 231 страници (212 стр. основен текст), характеризира се с ясна и логично издържана класическа структура, състояща се от увод, изложение в три глави, заключение, списък на използваните източници, справка за научните приноси, декларация за оригиналност. Съдържанието на всяка от главите е разпределено в множество параграфи. Авторите тези са илюстрирани чрез 44 таблици и 16 фигури. Задълбочено са обработени и аналитично систематизирани, коректно цитираните в текста 203 информационни източника на български и английски език, включително книги, статии от списания и 58 интернет ресурса.

Силни страни на дисертационното изследване

В увода на дисертацията убедително са представени актуалността и значимостта на темата, ясно е очертана концептуалната рамка и практико-приложната насоченост на труда, положителна оценка заслужават коректно дефинираните предмет, обект и изследователския проблем, който е имплицитно представен в актуалността на изследването. Структурата на дисертационното изследване е подчинена на формулираните в увода основни параметри, които осигуряват възможност за доказване на авторската теза и чрез изпълнение на поставените изследователски задачи, постигане на целта на дисертационния труд, а именно – да се установят възможности за повишаване на конкурентоспособността на веригата на доставките на българските предприятия чрез използване на блокчейн технологията. Представена е методология и информационна база, на която е основано проучването.

Авторът демонстрира задълбочено познаване на изследваната проблематика. В литературния обзор е отделено необходимото внимание за изясняване на понятийния апарат и на схващанията на различни автори за конкурентоспособността на веригите за доставка и същностните особености на блокчейн технологията. Откроява се позицията на автора при обосновката на научни тези и прилагането на специфичен подход при търсенето на решения на очертаните проблеми. Висока оценка заслужава умението на докторанта да борави свободно с понятийния апарат, да извежда, интерпретира и систематизира теоретични и практически проблеми, както и да предлага възможности за решаването им. В резултат на направения задълбочен анализ на изследваните проблеми са отчетени основните фактори, повишаващи конкурентоспособността на веригите за доставки; подчертани са предимствата, присъщи на БЧТ; анализирани са добрите практики при използване на БЧТ във веригите за доставки; установени са факторите, стимулиращи въвеждането на БЧТ във веригите за доставки; обобщени са причините, ограничаващи възприемането на БЧТ като подходящ инструмент, повишаващ конкурентоспособността на

веригите за доставки. Аргументирано са изведени предимствата от въвеждане на технологията, като са представени възможностите за позициониране на българските предприятия в глобалната верига за доставка. *(Първа глава)*

Научно-приложната основа на изследването са направените качествен и количествени анализи на представените мотивиращи и ограничаващи фактори, оказващи влияние върху въвеждането на блокчейн технологията. Убедително представените изводи в резултат на изследването представят идентифициране на основните характеристики на представителната извадка и определяне на целевите групи респонденти, както и конкретизиране на доверителен интервал. Висока оценка заслужава и конструирането на Въпросник за провеждане на изследването, където са намерили подходящо място въпроси свързани с демографската структура на респондентите, значението на мотивиращите фактори, както и на влиянието на ограничаващите фактори. *(Втора глава)*

Резултати с най-висока изследователска тежест и висок практико-приложен потенциал са постигнати в Трета глава. Положителна оценка заслужава проведеното емпирично проучване и изведените резултати от направения анализ като: „негативното влияние на криптовалутите“ и „липсата на организационни политики за възприемането на БЧТ“, които се явяват съществени ограничаващите фактори, като оказват въздействие върху цялостното възприемане на блокчейн технологията. Подходящо е приложен холистичен подход чрез стъпков анализ за извеждане на водещите мотиватори и на възможностите за използване на интелигентни договори. С убеденост е защитено твърдението, че „приемайки блокчейн технологията в областта на веригите за доставка, българските предприятия повишават конкурентоспособността си и ще бъдат разпознаваеми, като иновативни и надеждни партньори сред контрагентите в транснационалните вериги за доставки.“ *(Трета глава)*

2. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Формулираните приноси могат да бъдат приети и защитени, считам че са лично достижение на докторанта. Постигнатите научни резултати се отнасят до обогатяване на съществуващи научни и научно-приложни постановки и съществуващи знания за възможностите за повишаване на конкурентоспособността на веригата за доставките на българските предприятия чрез използване на блокчейн технологията, и са насочени към извеждане на методика и инструментариум за изследване на развитието и търсене на възможности за въвеждането на блокчейн технологията в България.

3. Оценка на публикациите по дисертацията

Авторската теза е подкрепена с 2 самостоятелни и 7 публикации в съавторство в научни издания, съответстващи на наукометричните изисквания за ОНС „доктор“, като 3 от публикациите са в издания индексирани в Scopus. Представените публикации отразяват важна част от дисертационния труд и верифицират постигнатите резултати от научното изследване, с което се осигурява неговата публичност.

4. Оценка на автореферата

Представеният автореферат позволява да се очертаят постигнатите резултати и отразява релевантно структурата и съдържанието на дисертационния труд. Изготвен е в съответствие с добрите академични практики и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

5. Становище относно наличието на плагиатство

В рамките на достъпните ми източници и на моите компетенции, не е установено наличие на плагиатство и некоректни заемки. В хода на процедурата не са постъпили неанонимни и мотивирани писмени сигнали за плагиатство. Не се намирам в конфликт на интереси с кандидата.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам съществени бележки по съдържанието на дисертационния труд. За бъдещи изследвания могат да се направят следните препоръки:

- с оглед фокусиране на изследователския интерес върху възможностите за въвеждане на блокчейн технологията и с цел получаването на конкретни приложими резултати подходящо би било да се въведат ограничения на изследването;

- заключението би могло да бъде по-резултатно ориентирано, като се изведат конкретни изводи, обвързани с поставените изследователски задачи

- разработката би спечелила ако приносите се разграничат на научни и научно-приложни.

7. Заключение

Представения дисертационен труд на тема *„Повишаване на конкурентоспособността на веригата на доставките на българските предприятия чрез използване на блокчейн технологията“* е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас. Дисертационното изследване е добре оформен и задълбочен научен труд, съдържа

актуални, значими и оригинални за теорията и практиката научно-приложни и приложни резултати и приноси по важна за националното ни пространство тема. Това е основание да декларирам своята положителна оценка за труда.

С убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Русен Желев Гигов по научната специалност „Организация и управление на производството /индустрията/“, в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

8 август 2023 г.

Изготвил становището,

доц. д-р Иванка Банкова

Подпис заличен
Чл.2 от ЗЗЛД